

FRIGYER LÁSZLÓ

A SZOLGÁLATI KUTYÁK ALKALMAZÁSÁVAL OKOZOTT KÁR SZABÁLYOZÁSÁNAK EGYES ASPEKTUSAI

*Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért,
amit megszelídítettél
(Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)*

1. Felvezető gondolatok

Bátran kijelenthetjük, hogy az állatvédelmi törvény¹ már alapesetben is komoly felelősséget ró az egyszerű állat- és kutyatartókra. Ha pedig a hatálya alá tartozó állatokat olyan további speciális képzésnek vetjük alá – amellyel ezek a kutyák a magánalkalmazásból kilépve már az állami kényszerítő tevékenység megvalósításának az eszközéül szolgálhatnak – akkor ez az alapfelelőség bizony hatványozottan megnövekszik.

Tömören ezzel a gondolatmenettel indítanám el a szolgálati kutyák² alkalmazásával járó felelőség megértéséhez vezető utat. Ugyanis a rendőrségi szolgálati kutyák is annak az állatvédelmi törvénynek a hatálya alá tartoznak, attól függetlenül, hogy a jogszerű alkalmazásuk akár az intézkedés alá vont személy tényleges sérülésével vagy az intézkedéssel érintett dolog károsodásával is járhat.

Kutatásomban ezen felelőségi rendszer magánjogi szabályozásának egyes elemeit kívánom górcső alá venni. Ugyanis az évek során több kérdés is felmerült bennem, mivel a szolgálati kutyák alkalmazásával és a tevékenység jogi hátterével kapcsolatos oktatással hosszabb ideje van lehetőségem foglalkozni.³ A sok érdekes kérdéskörből az alábbiakat emelném ki: Vajon többletfelelőséggel jár-e a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos „jogszerű” károkozás? Melyik jogterület dominanciájával kell a vizsgálatot elvégezni, ha a kárt okozó szolgálati kutya alkalmazására intézkedési kötelezettség teljesítése végett került sor? A speciálisan képzett kutyák alkalmazása során megengedett-e, hogy az alkalmazás során érintett személy vagy tárgy sérüljön vagy károsodjon? Amennyiben igen, akkor ki vállalja vagy kinek kell vállalnia a felelőséget a sérülésért / károsodásért? Ki a felelős abban az esetben, ha olyan kutyával történik a károkozás, amely még nincs a szerv tényleges állományában, mert még csak ideiglenes megfigyelésre vették át pl. kutya kiválasztási eljáráson?⁴ Ki a felelős abban az esetben, ha olyan kutyával történik a károkozás, amely már a szerv állományában van, de még nem „hadrafogható”, mert például nincs minősítve vagy nincs érvényes minősítése?⁵ stb.⁶

¹ 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről

² Boda József (főszerk.): Rendészettudományi Szaklexikon. Dialóg Campus. Budapest, 2019. 542.o.

³ NKE Sportegyesület 2020. évi szakmai beszámoló (73.o.) (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

https://sportosegyetem.uni-nke.hu/document/sportosegyetem-uni-nke-hu/2020._SZAKAMI_BESZaMOLo.pdf

⁴ <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/szervezeti-hirek/hirdetmeny-a-kutyakivalasztas> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

⁵ 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás a Rendőrség Kutyás Szolgálati Szabályzatáról. 2. j)

A felmerült problémákra a válaszok nem is olyan magától értetődőek. Hiszen a kérdéskör több oldalról is megközelíthető. Alapesetben talán egyszerűen leírható lenne a válasz a Polgári Törvénykönyv⁷ nyomvonalára mentén is. Ugyanakkor a – speciális hivatásos jogviszonyból fakadó intézkedési kötelezettségekhez társuló – szolgálati kutya alkalmazásának nemcsak a lehetősége, hanem a kötelezettsége is más normatívából fakad⁸. Ugyanis a hivatásbéli kötelemként megjelenő szolgálati kutya alkalmazásának jogalapja sok esetben nem egy önkéntesen megválasztható tevékenység vagy lehetőség. Hiszen az eset körülményeitől függően az alkalmazás lehet a szolgálati jogviszonyból eredő intézkedési kötelezettség – akár előjárói parancsra végrehajtandó – teljesítésének a kötelezettsége is.

Mindent összevetve azt gondolom, hogy felmerült kérdések megválaszolása újabb külön kutatásra is érdemes gondolatokat vet fel. Ugyanis igen fontos azon alapoknak a tisztázása, miszerint a szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás megítélése milyen szabályozási környezet ismeretétől és értékrendjétől tehető függővé.

2. Bevezetés

Sokan hallhattak már a médiából több vagy kevesebb információt azokról a szolgálati kutyáinkról, akik nagyon sok területen segítik a rendőrség munkáját. Ugyanakkor ennél konkrétabb szakmai és jogi információval már kevesebben rendelkeznek, és egy szakavatatlan szemlélő nem is gondolná, hogy milyen komoly feladat és egyben felelősség is a szolgálati kutyák tartása, képzése és alkalmazása⁹. Már csak azért sem, mert a szolgálati kutyák képzése és azok tényleges alkalmazása kissé misztifikált „vakfolt” jellegű információs terület a „civil” társadalom és sokszor még a hivatásbéli „nem kutyás” kollégák részére is.

Ennek okán sokan vagy túl sokat gondolnak és várnak a képességeikről, vagy túl kevés hozadékot társítanak az alkalmazásukhoz. Tény az is, hogy sok „nagydobra vert” információval éppen azért nem rendelkezünk, mert az elgondolt vagy remélt számoknál kevesebbszer kell a szolgálati kutyákat pl. a közbiztonsági tevékenység során alkalmazni. Ugyanis egy határozott kutyavezető, valamint a megfelelően képzett és jó megjelenésű szolgálati kutya – amikor az intézkedéssel érintett területen megjelennek – olyan lenyűgöző erejű teamet alkot, amely kapcsán – a kutya, mint kényszerítő eszköz – a pusztán megjelenésével saját maga használatát előzi meg.¹⁰

Ezen titokzatosság feloldására irányuló törekvésem is erősíti bennem azt, hogy a szolgálati kutyák alkalmazása kapcsán több – a részleteiben még szélesebb körben meg nem vitatott – kérdés is átgondolásra és vizsgálatra érdemes. Ugyanis ezen a „civil” személyek és jogászok által kevésbé ismert szakterület szabályozási környezete is nagyon érdekes képet mutat.

⁶ dr. Frigyer László: Gondolatok a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szakterületi szabályozásáról; In: Kovács István (szerk.): Multidiszciplinaritás: A rendészettudomány sokszínűsége Tanulmánykötet. Magyar Rendészettudományi Társaság Hallgatói Tagozat. Budapest, 2022. 36. o.

⁷ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

⁸ 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről

⁹ Horváth Orsolya: Szolgálati kutyák a rendvédelemben: a múlt, a jelen és a jövő lehetőségei. Magyar Rendészet, 2015/3. 69. oldal;

¹⁰ Frigyer László: A szolgálati kutyák és vezetőik képzésének, továbbképzésének szabályozása, a fejlesztés szükséges irányai a büntetés-végrehajtásnál. Börtönügyi Szemle 2009. 1. szám. 44. o.

3. A rendőrségi szolgálati kutyák történeti szerepe

A rendőrség tevékenységének már régóta nagyon részét képezi a szolgálati kutyák alkalmazása. Az első kutyatelepet 1930-ban hozták létre Csillaghegyen, amely a II. világháború végéig szolgáltatta a kiképzett kutyákat a csendőrség számára. A világháború után a kutyaképzés 1945-ben újraindult, de áttörést csak 1948-ban a Belügyminiszter 278542/1948/IV.1./BM számú rendelete, majd a 16-1317/1963. BM-parancs hozta, amely 1964. január 1-jei hatállyal egyesítette a Dunakeszin és a Kerepestarcán elhelyezett BM Kutyakiképző Iskolákat.¹¹

Ez a fúzió tette lehetővé, hogy az 1970-es évek elejére a magyar fegyveres szervek nemzetközi hírű központi kutyavezető-képző és kutya-kiképző bázisává alakuljon a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ Kutyavezető-képző és Állatfelügyeleti Főosztályának Főosztálya (ROKK KKÁFO) Dunakeszin székelő jogelődje.¹²

A terület fontosságát talán leginkább a szolgálati kutyák száma mutatja. Ugyanis jelenleg a szakterülettel központi szinten foglalkozó ROKK KKÁFO-hoz a szakirányítás kapcsán több száz szolgálati kutya tartozik. Egész pontosan a 2021. évben 649 szolgálati kutya volt állományban. Az állomány megyénkénti területi egyedszáma természetesen változó képet mutat. Hiszen az a mindenkori igénybevétel szükségességéhez, és a terület szakterületi feladatokhoz tartozó kompetenciájához igazodik.

Láthatjuk tehát, hogy jelenleg is elég sok szolgálati kutya van a rendőrség rendszerében és hajt végre különböző feladatokat, amelyek során folyamatosan kontaktba kerül a kollégákkal és az intézkedésekkel érintett személyekkel, valamint azok környezetével. Ezzel együtt potenciálisan sok az az alkalom, amikor esetlegesen károkozás is történhet. Aminek okán jogosan gondolhatnánk, hogy a terület – annak fontossága végett – részleteiben is jól szabályozott mind az általános és mind a speciális szakterületi vonalon egyaránt¹³.

4. Jogtörténeti előzmények

A területre vonatkozó hatályos normarendszer megértéshez első körben muszáj egy röpké kitekintést tenni a római jogi alapok irányába is. Téve eszt annak ellenére, hogy a római jog igazából nem ismert általános szabályt a kutyatartásra. Az állattartóknak a tulajdonukban álló állatok által okozott károkért való felelősségre vonatkozó szabályok egy része már az archaikus jogban is rögzítést nyert. A civiljog például az állatkárok esetére a következő kereseteket biztosította: 1, actio de pauperie: a négylábú háziállat károkozása esetére; vagy 2, actio de pastu pecoris: a tilosban legelő állat gazdája ellen. Érdekesség, hogy ezek a keresetek noxalis actio-k voltak, azaz az állat tulajdonosa kártérítés helyett teljesíthetett a „károkozó” állat noxába adásával is, ami tulajdonátszállást eredményezett. Amennyiben pedig egy közút vagy köztér környékén tartott veszélyes állat (kutya vagy vadállat) a járókelőket megsebesítette az aediles curules-ek mint Róma rendőrpáncsnokai a

¹¹ Boglyasovszky Csaba – Frigyer László – Gregori Attila – Silingi István – Czár Vendel: Szolgálati kutya alkalmazása. IRM. Budapest, 2007. 7.o.

¹² Vö. <https://rokk.hu/bemutakozas/szervezeti-felepités/gazdasági-szervek/kutyavezető-kepzo-es-allatfelügyeleti-foosztaly-dunakeszi/> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

¹³ dr. Frigyer László: Gondolatok a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szakterületi szabályozásáról; In: Kovács István (szerk.): Multidiszciplináritás: A rendészettudomány sokszínűsége Tanulmánykötet. Magyar Rendészettudományi Társaság Hallgatói Tagozat. Budapest, 2022. 35-36. o

tulajdonos ellen keresetet adtak ki bírói mérlegeléssel megállapított összegű kártérítésre. Amennyiben az állat támadása halált okozott, akkor mindez tarifális bírságra (a posztklasszikus korban 200 solidusra) ment. Összegezve meghatározható károk esetén pedig duplumra irányult.¹⁴

Másik fontos történeti kitekintés az európai történeti szabályozás egyes érdekességeinek a rövid ismertetése. Hiszen az állattartás körében okozott kár témaköre kapcsán fontos megismerni az alapvető európai gondolatokat és jogtörténeti állomásokat is. A téma nagyon fontos – a dolgozat magánjogi alapjául is szolgáló egyes – részleteivel külön-külön több neves szerző is foglalkozott.^{15,16,17,18,19,20} Jelen tanulmányban a tartalmi korlát végett a Magyar Igazságügyi Akadémia gyűjteményében nevesített alábbi jogtörténeti „csemegéket” emelném ki²¹:

Ausztria sarkallatos törvényi szinten deklarálta, hogy az állatvilág nem tartozik teljes mértékben a dolgok közé, a római jog *res* fogalma ott már megváltozott. Az Osztrák Polgári Törvénykönyv 285.§-a kimondja, „az állatok, nem dolgok”, őket külön törvények védik. A dologra érvényes rendelkezéseket csak annyiban lehet az állatokra alkalmazni, amennyiben nincsenek eltérő rendelkezések.

A német dologi jog sem tekinti dolognak az állatot. Esetükben a Német Polgári Törvénykönyv a BGB.90 §-a értelmében Németországban is megmaradtak a dologi jog szabályai, de csak szubszidiárius jelleggel. 1908. május 30-án a német BGB. 833. §-át úgy módosították, hogy az állattartó felelősségét kizárta a törvényhozó, ha a kárt olyan háziállat okozza, amely az állattartó élethivatásához, vagy a keresetéhez szükséges, és az állattartó az állat őrizetét a forgalomban szokásos gondossággal végezte, illetőleg a kár ilyen gondosság mellett is beállott volna. A német BGB. alapján a háziállat által előidézett károkért az állat gazdája szubjektív, vétkes felelősséggel tartozik, ami alól akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a megkívánt gondosságot (erforderliche Sorgfaltigkeit) tanúsította.

A Svájci Polgári Törvénykönyv (ZGB) 641 §-a értelmében az állat nem dolog, mindazonáltal ellenkező rendelkezés hiányában a dologi jog szabályai érvényesek rájuk is.

A Francia Code Civil dolognak tekinti az állatot; az 528. §. ingónak tekinti, az 522. §.annyiban tér el ettől a főszabálytól a „fermier” és „métayer” azaz a földműves birtokában lévő igavonó állatot ingatlannak minősíti. Rendelkezés hiányában a dologi jog szabályai érvényesek rájuk is. Francois Terre francia jogtudós hangsúlyozza, hogy a tenyészállatok *res immobiles*nek, azaz ingatlannak minősülnek. Dolognak, birtokba vehető testi tárgynak tekinti az állatokat is. Véleménye szerint az állat által okozott kár esetében az

¹⁴ Földi András – Hamza Gábor: A római jog története és intézményei. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2004. 580. o.

¹⁵ Julesz Máté: Állatok okozta károk és zavarások; <http://jesz.ajk.elte.hu/julesz46.html> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

¹⁶ Julesz Máté: A környezetvédelem polgári jogi vonatkozásai PhD-értekezés 2007.

<https://ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/julesz-mate/julesz-mate-vedes-ertekezes.pdf> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

¹⁷ Héri Anikó: A hazai állatvédelmi jog az új Polgári Törvénykönyv tükrében (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

https://edit.elte.hu/xmli/bitstream/handle/10831/35681/Jogi_tan_2014_Heri_Aniko_21-28.pdf?sequence=1

¹⁸ Prof. Dr. Szalma József: Szerződésen kívüli (deliktív) felelősség az európai és a magyar magánjogban http://real-d.mtak.hu/336/2/Szalma_J%C3%B3zsef.pdf (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

¹⁹ Nochta Tibor: Landi Balázs - Felelősségben gondolkodva című PhD. értekezéséről. Polgári Jog. 2016/3. – Fórum <https://uj.jogtar.hu/#doc/db/193/id/A1600308.POJ/ts/10000101/> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

²⁰ Juhász Ágnes: Az állat által okozott károk és azok megítélése a hatályos magyar polgári jogban

<http://midra.uni-miskolc.hu/document/13501/5655.pdf> (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

²¹ Magyar Igazságügyi Akadémia: Az állattartás körében okozott kár (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

http://projektjeink.birosag.hu/sites/default/files/allomanyok/ptk_e_learning/ptk10/lecke8_lap1.html

állat birtokosának és nem a tulajdonosának a személye a döntő a felelősség megállapításakor. (Akinek a felügyeletére volt az állat a károkozás pillanatában bízva.) Franciaországban az állatok által előidézett kárért fennálló civiljogi felelősség kapcsán az 1384. §.(1) bekezdése, és az 1385. §. szerinti objektív felelősség áll fenn.

A Magyarországi 1928-as magánjogi törvényjavaslat 1739. §-a objektív felelősséget deklarál a tartott állat által előidézett károk esetére főszabály szerint, ám ez alól a kivétel a hasznos háziállat tulajdonosának és a vadászati jog gyakorlójának a felelőssége a ragadozó és kártékony állatok által okozott károkért. Ez utóbbi két esetben a felelősség szubjektív. Az Mtj. 1739. §-a értelmében az állat okozta kárért az is felel, aki az állattartó irányába az állat őrzését szerződésben elvállalta, ha csak nem bizonyítja, hogy a veszély elhárítása végett kellő gondosságot fejtett ki. Az Mtj. 1737.§-a értelmében, ha máshonnan nem térül meg és – különös tekintettel a felek vagyoni viszonyaira – a méltányosság megkívánja, a vétlen kártétel esetén is köteles a károkozó megtéríteni az előidézett kárt, amennyiben azt jogellenesen okozta.

A Brit Animals Act 1971. 8.§.(3) bekezdése értelmében a „közútra kóborló állat” nem keletkeztet a gazda irányába semmiféle felelősséget a consuetudo a helyi szokások figyelembevételével előfordulhat, hogy még kerítést sem kell építenie ennek megakadályozására.

5. A Polgári Törvénykönyv témát érintő fontosabb megállapításai

„...az állatok viselkedése veszélyes lehet, de jogtalan nem”^{22,23}

Kiindulási alapként – így a szolgálati kutyákkal történő szolgálatellátás során okozott károk vonatkozásában is – megállapíthatjuk, hogy mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.²⁴

A Polgári Törvénykönyv külön a kutyákkal vagy a szolgálati kutyákkal történő károkozással kapcsolatosan nem tartalmaz nevesít rendelkezéseket. A témakörre vonatkozó általános normatívákkal a Felelősség az állatok károkozásáért szóló LXXIV. Fejezetének két §-a foglalkozik. „Az állattartás körében okozott kár”-ral a 6:562. § értekezik, míg a jelen témában nem mérvadó résszel „A vadászható állat által okozott kárért való felelősség”-gel a 6:563. §-ban találkozhatunk. Tehát az állatok által okozott károkért való felelősség szabályai a Polgári Törvénykönyvben különválnak aszerint, hogy az állattartás körében okozzák-e a kárt vagy a vadászható állatok által okozott károkról van-e szó.

Itt fontos tisztázni egyrészt, hogy állattartónak az a személy minősül, aki állatot állandó vagy ideiglenes jelleggel birtokában vagy felügyelet alatt tart, az állat tulajdonosa, illetve aki az állatot vagy az állatállományt gondozza, felügyeli. Másrészt az is fontos, hogy az állat által okozott károsodás keletkezhet ember életében, egészségében, testi épségében, növényzetben, más állatban, illetve vagyontárgyban.

²² Földvári József: Magyar büntetőjog. Osiris, Budapest, 2006. 135. o;

²³ dr. Mészáros Ádám Zoltán: Az ártatlant sújtó szükségselekmények a büntetőjogban Doktori értekezés Budapest, 2017, 61.o.

https://jak.ppke.hu/uploads/articles/12332/file/M%C3%A9sz%C3%A1ros%20J%C3%81d%C3%A1m_doktori%C3%A9rtekezésveg_doi.pdf (Letöltés ideje: 2023.08.25.)

²⁴ Magyarország Alaptörvénye: XIV. cikk (1) (2).

Főszabály szerint tehát az állattartó az általános szabályok szerint, felróhatósági alapon felel a károsulttal szemben. Ezen az általános szabályoknak megfelelő kártérítési kötelezettsége van példának okáért a kutya gazdájának is, ha az a nem megfelelően zárt udvarból az utcára kiszabadulva megharapja a járókelőt vagy a kerékpárost. Ugyanakkor e főszabály alól kivételt képez a veszélyes állat tartója. Ugyanis ő a veszélyes üzemi felelősség szabályai alapján tartozik felelősséggel. Ebbe az ún. veszélyes állat kategóriájába tartozhatnak a kutyákon belül a harci kutyák, és a kiképzett kutyák is, amelyek esetében már a veszélyes üzemi felelősség szabályait indokolt alkalmazni.²⁵ Ez a gondolatmenet pedig már meg is alapozta a fokozott felelősség vizsgálatát, akár a szolgálati kutya alkalmazása tekintetében is. Ugyanis egy – személy súlyos sérüléssel fenyegető támadásának az elhárítására, illetőleg a rendőr személye ellen intézett támadás vagy az életét testi épségét közvetlenül fenyegető magatartás elhárítására kiképzett és minősített – szolgálati kutya kezelése, tartása és alkalmazása már bizony nem „gyermekjáték” kategória! Hiszen a veszélyes üzemi felelősség kapcsán csak akkor van lehetőség mentesülésre, ha azt sikerül bizonyítani, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik²⁶. Ez az egyik oka, hogy a rendőr kollégáinknak mindig felhívjuk a figyelmét az intézkedések megfelelő előkészítésére. Hiszen nem elég „csak jogszerűen” cselekedni. Az intézkedésnek mindig arányosnak és szakszerűnek is kell lennie. Ugyanis egy végrehajtott kényszerintézkedés indokoltsága önmagában még nem zárja ki a kártérítési felelősségét, ha az alkalmazás módja szakszerűtlen volt.²⁷ Másrészt csak az az intézkedés alkalmazható, ami nem csak szükséges, de elégséges is. Ugyanis az arányosság elvének megsértése személyhez fűződő jogot sért(het), s megalapozza (megalapozhatja) a rendőrhatalom kártérítési felelősségét.²⁸

6. Záró gondolatok

Jelen dolgozat terjedelmi korlátai csak a témára vonatkozó alapvető magánjogi gondolatok kifejtését tették lehetővé. A rendőrség speciális szakterületi tevékenységeire vonatkozó szabályozás elemzését pedig egy korábbi tanulmányomban kezdtem meg²⁹, ahol megállapítottam, hogy a szolgálati kutyákkal történő speciális feladatellátásra vonatkozó felelősségi szabályok még nem kerültek az egyes alkalmazási területek és a lehetséges károkozó esetkörök tekintetében egzakt módon kidolgozásra. Mindazonáltal az is megállapítható, hogy a jelen tanulmányban felvezetett normatívák is csak általánosságokban fogalmazznak, és nem térnek ki konkrétan ezen speciális tevékenységgel kapcsolatos felelősségi szabályok megállapítására. Példának okáért sehol sem jelenik meg külön fedezet vagy biztosítás előírásának kötelezettsége a kutyák tartása és alkalmazása vonatkozásában.

²⁵ Nochta Tibor: Kártérítési jog, Menedzser Praxis, Budapest, 2016. 166-167. o.

²⁶ Polgári Törvénykönyv 6:535. § [A veszélyes üzemi felelősség] (1)

²⁷ BDT2011. 2537. A rendőrség által alkalmazott kényszerintézkedés indokoltsága nem zárja ki a kártérítési felelősségét, ha az alkalmazás módja szakszerűtlen volt, és ezért az intézkedés alá vont személy halálához vezetett.

²⁸ BDT2011. 2508. A rendőrhatalomnak a kényszerítő eszközök alkalmazása során azt az intézkedést kell előnyben részesítenie, amely még szükséges és már elégséges az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósításához. Az arányosság elvének megsértése személyhez fűződő jogot sért(het), s megalapozza (megalapozhatja) a rendőrhatalom kártérítési felelősségét.

²⁹ dr. Frigyer László: Gondolatok a rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szakterületi szabályozásáról; In: Kovács István (szerk.): Multidiszciplinaritás: A rendészettudomány sokszínűsége Tanulmánykötet. Magyar Rendészettudományi Társaság Hallgatói Tagozat. Budapest, 2022. 36. o.

Holott a speciális igénybevétel végett mindig potenciálisan magasabb a károkozási kockázat lehetősége is.

Mindezen gondolatok mentén sajnos még mindig időszerű azon 2009. évi megállapítás, miszerint, a szolgálati kutya alkalmazásának hatályos szabályozása a kutyavezetők és -vezetők kiképzése és továbbképzése vonatkozásában talán „kissé idejétmúlt”, nem elég széles körű és részletes, valamint a feladatkör ellátása a jogszabályi hierarchia nem azon pontján szabályozott, mint amit a téma súlya igényelne.³⁰

A dolgozat alapvetően nem a felvetett kérdések egzakt megválaszolására törekedett. Hanem azok nyomán – gondolatébresztő és diskurzusindító jelleggel – a szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos tevékenységre vonatkozó felelősségi rendszert és annak magánjogi szabályozását kívánta górcső alá venni. Egyrészt téve mindezt a teljesség igénye nélkül, hiszen a felvetett kérdések komplexitása és a vonatkozó jogi felelősség értelmezése – a jelen tanulmányban felvetett gondolatoknál – nagyobb volumenű kutatást igényel. Másrészt téve azért, hogy a szakterülettel kapcsolatosan publikált tanulmányok a téma minél szélesebb körű elemzését tartalmazzák. Ugyanis egyetértek azzal a gondolattal, hogy a szolgálati kutyák alkalmazásával foglalkozó ismeretanyag kiemelt jelentőséggel bír,³¹ és minél több publikáció keletkezik, annál több témára vonatkozó gondolat indul útjára.

---

³⁰ Frigyer László: A szolgálati kutyák és vezetőik képzésének, továbbképzésének szabályozása, a fejlesztés szükséges irányai a büntetés-végrehajtásnál. *Börtönügyi Szemle* 2009. 1. szám. 33. o.

³¹ Horváth Orsolya: A kutya kriminalisztikai hasznosítása Doktori értekezés. Pécs, 2017. 10.o.

<https://ajk.pte.hu/sites/ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/horvath-orsolya/horvath-orsolya-muhelyvita-ertekezes.pdf>
(Letöltés ideje: 2023.08.25.)